

A hidvám eltörlése.

Mesék egy kellemetlen „két krajcár“-ról:

A pesti hídfe előtt izgatottan sétál egy jól öltözött uriaszony. A zsebéhez kapkod, a muffjában keresgél, azután csüggedten és lemondóan áll, töpreng, hogy mit tegyen, végre rászánja magát és odalép egy urhoz, aki éppen akkor váltja meg a hidvámnál a hidon való átmenetelre jogosító rezet:

— Legyen olyan szives, adjon nekem két krajcárt, otthon felejtettem a pénztárcámat és nem tudok hazamenni Budára!

Természetes, hogy az illető ur szívesen szolgál azzal a két krajcárral, ez a két krajcár az, amiről beszélni sem érdemes, ez a két krajcár az, amit a hidon átmenő urak olcsó gavallériával igyekeznek egymás helyett kifizetni. Nem olyan nagy dolog tehát az egész, az uriaszonynak azonban az arca lángol és ezt mindenki meg fogja érteni, aki arra gondol, hogy egy kis feledékenység révén, vagy pedig ha kilopják Pesten a zsebéből a tárcáját, abba a helyzetbe kerülhet, hogy koldus módjára kénytelen megállani az utcán és megszólítani a legelső jól öltözött urat.

Mert ha az ember messze van egy helytől, az nem baj, ha nincsen is pénze, legfeljebb nem megyen villamoson, hanem neki indul gyalog, ez még egészséges is és egy cseppet sem kellemetlen. (Amilyen keserves mai napság a villamos utazás, a gyalogjárás még talán sokkal élvezetesebb.) Pestről Budára azonban nem lehet ám átmenni pénz nélkül, a hidvámör könyörtelenül megállítja mindenkit, aki nem váltotta meg két krajcárért az igazoló rezet.

Azaz, hogy mégis van egy mód erre, mégis át lehet menni Pestről Budára, ingyen, egy krajcár nélkül: a vasúti összekötő hidon. Az összekötő-híd körülbelül hat kilométerre van a Lánchidtól. Ha tehát valaki a Ferenc Józseftérrel akarna át

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

389.375

Hely

Idő

"1912"

Személy

Forrás: Magyar Szó

Bp.

1912 XII/8

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Ol

menni a Várhoz, először a víz folyásának irányában menne hat kilométert, azután a vizen át egy kilométert, (az összekötő vasúti hídról mindenki tudja, hogy a hozzávezető följárókkal egyetemben milyen irgalmatlan hosszú), aztán a víz folyása ellen gyalogolna újabb hat kilométert és így tizenhárom kilométeres séta és két órai gyaloglás után érkezne meg oda, ahová a zsebében két krajcárral három perc alatt jött volna meg, át a hidon.

Talán hihetetlenül hangzik, de mégis igen sokan vannak Pesten, akiknek két krajcár megér ennyi gyaloglást; magam is ismertem egy fiatal embert, aki Budán rokonainál lakott, Pestre járt hivatalba és huszadikától kezdve eljéig rendszeresen lekanyarodott az összekötő hidra, úgy jött át a hivatalba és úgy ment a hivatalból haza, mert nem volt két krajcárja. És egész sereg szegény ember van, aki néhány kilométert naponta megtesz az összekötő hid felé, azért, hogy megtakarítsa a két krajcárt.

Ezeket a dolgokat előre kellett bocsátani azért, hogy az olvasó, aki ha Budára megy, hanyagul és gondtalanul veti ki zsebéből azt a két krajcárt, megértse és méltányolja, hogy két krajcár néha mit jelent és ebből a szempontból értékelje annak a hírnek a jelentőségét, hogy Budapestben állítólag el fogják törölni a hidvámot. Ugy mondják, a főváros már elkészítette a hidvámok eltörléséről szóló előterjesztését, a javaslat most a tiszti ügyészségnél van, mely a jogászai észrevételeket fogja megtenni, a javaslatot a jövő héten szándékoznak nyilvánosságra hozni.

A javaslat mindenesetre őszinte rokonszenvvel fog találkozni mindenfelé, nemcsak azok körében, akik az összekötő vasúti hidig gyalogoltak két krajcárért, hanem azok körében is, akik zugolódva gombolkoztak ki gyakran éles, kellemetlen szélben a Dunaparton két krajcárért és érezték azt, hogy a közönségnek milyen kellemetlen vexációja rejlik ebben az utszéli adóztaásban.

Való igaz, a hidépítés pénzbe kerül és szükséges, hogy ezt a költséget az a közönség viselje, amelyik a hidat használja. Azonban az az állam, az a város elég hasznoló beruházást eszközöl anélkül, hogy arra külön adót szedne a közönségtől. Az ilyen beruházásoknak az a természetes következtetésük, hogy fizetik őket az adóból, ha olyan sok pénzbe kerültek, hogy miattuk lényegesen emelkedik az adó, hát akkor emelik az adót, de az sehol a világon nincsen már, hogy a hidak maguk keresék meg azt a pénzt, amibe kerültek.

Nincsen pedig azért, mert ezek a hidkrajcárok a legnagyobb akadályai egy város fejlődésének. Hogyha Pest és Buda még ma is, negyven évre az összekapcsolás után idegen és elhatároltan külön álló városok, annak sokkal inkább oda a hidvám, mint az ember hinné. A két krajcár egy szakadékot csinál a jobbpart és a balpart között, mihelyt módosabb osztályról van szó, magam sem értem, hogy miért, de még is így van. A budai ember a hidpénz miatt nem jön a pesti moziba, a pesti ember a hidpénz miatt nem megy át a budai kávéházba, a hidpénz miatt sétálnak külön, egymással farkasszemet néző pestiek és budaiak a korzón. A hidpénz meg-

szüntetése azonnal véget vetne ennek az állapotnak, egyszerre sűrű lenne a közlekedés: a pesti part és a budai part között, a budaiak is pestieknek kezdenék magukat érezni, aminek viszont szoros, az lenne a következtetése, hogy a budai háziurak tiszta annyival, amennyit a házbekezdés, mint amennyibe eddig a hidpénz került. Mert akár Pesten, akár Budán, a vége mégis mindennek csak ez.